יט: נשבת פא: לד: עירובין

מא: מגילה ג:ן, ז) בין גבות.

ל"ה. ק) מטמח בנגע. ל"ה. ט) דבעי. ל"ק, י) ל"ק מ"ו, כ) דמכלת. ל"ק, ל) ודברים

כ) תחכלת. ב"ק, ל) קדברים כבן, מ) נ"ק, כ) רש"ח מ"י, מ) רש"ח מ"י, ע) ל"ק מ"י, מ) ל"ל דמרייה, ל) בכאן שייך ל"א ועיקר עד מוף הפרק שבעתי הבא, ק) בירסת רש"ח ר"י של לאר ר"א ורש"ב. צ"יק, דרן של או נושיע מוסי צ"יק יא: ד"ים ברות ש) נושיע מוסי צ"יק יא: ד"ים

בכור], ש) [עיין מה שליינתי

אלא לארו. מ) צ"ל ראשוו. צ"ה.

עין משפט

גר מצוה

קצח א ב מיי' פ"ד מהל' תפילין הלכה א ב טוש"ע א"ח סימן כו סעיף א

ט: קצם ג מיי פי"ט מהלי שבת הלכה כ סמג לאוין סה

טוש"ע א"ח סי יג סעיף א

וסימן שא סעיף לח: ד ד מיי' פ"ג מהלכות לילית

הלכה ג טוש"ע א"ח סי' הנכה ג טוש"ע ח"ח סיי י סעיף ז: רא ה טוש"ע שם סעיף ג: רב ו מיי פכ"ד מהלכות כלים הלכה יא: רג ז מיי פ"א מהלכות לילית

הלכה יו טוש"ע א"ח סי

תורה אור השלם

1. כָּלְ פְּטֶר רְחָם לְכַל בְּשֶׁר אֲשְׁר יִקְּרִיבוּ לִייִ בְּאִדם ובְּבְּתָּמִה יִתְיה לְּךְ אַךְ פּדֹה תפְּדָה את בְּכור הְבַּתְּמָה הְּטָמֵאָה הַשְּׁרָה בְּמִרְה הְטַמֵאָה הַשְּׁרָה: במדבר יח טו בתיקה: לך לאות על יְדָרְ בלורבת ביו שיניה למעו

וּלְזִבֶּרוֹן בֵּין עִינֶיךּ לְמַעַן תִּהָיֵה תּוֹרַת יִיָּ בִּפִיךְ כִּי בָּיֶּד

חַזָקָה הוצאַך ייִ מִמִּצרִים:

שמות יג ט ג. וְשְׁמָהֶם אֶת דְּכָּדי אַלה על לְבָּבָּכַם וְעַל נְפְּשׁכָּה וּקְשְׁרְהָם אֹתָם לְאוֹת עַל וְדְכַם וְהָיוּ לְטוֹטוְפַת בֵּין עִינֵיכָם: דברים יא יח בעינֵיכָם: לְיִתְ אַלְהַיכָּם לא תְבָּנִידרוּ וְלֹא תְשִׁימוּ לא תְבָּיבדרוּ וְלֹא תְשִׁימוּ לא תַבְּיבדרוּ וְלא תְשִׁימוּ

קרחה בין עיניכם למת:

שימה מקובצת

לך לאות ולא לאחרים לאות ומפיק יד ממש שאינו מכוסה ועדיין אינו ידעינן מהכא אם הוא קיבורת למעלה מן המרפק או למטה מן המרפק שגם הוא מכוסה

בבגדים אלא אדרבי יצחק

סמיך דאמר שתהא שימה כנגד הלב: כ) רבי חייא

בריה דרב אויא: ג'ו בשר

בריה דרב אריא: ג) בשר ואיכא שיער: ד) בינייהו. סיא למיד מצוה אחת אי פסקא חדא הנך הוו להו כלאים ולמיד די מצות לא אמר כוי לאד בצוה אמה א אמר כוי למיד מצוה אחת ביין דרמא ליה ארבעתן לא צורן למיד ארבע מצות הן צויין למיד ארבע מצות הן

צריך רבינא אמר כו' מ"ד ארבע מצות לית ליה דרב

הונא ומ״ד מצוה אחת אית

ליה דרב הונא ורש"י לא

מעוטף בטליתו דבחול דוקא

לך על ארבע כנפות כסותך

ין כי הובל בבחוד בחוק בזמן שהוא בר עשייה אבל בשבת שאינו בר עשייה אינו מוזהר ואין לומר דמוזהר

גזירה משום קלא אילן וכי

יש כח ביד חכמים לעקור

. דבר מן התורה ומשני שב ואל תעשה משום גזירה

דקלא אילן ואם היה מוזהר שלא ללבוש טלית של ד'

ואחד מצוה בפני עצמה לא

. רחמנא גדילים תעשה

כן: ס) ולית הלכתא ונפקא מינה לכל הני

דברים יד א

י סעיף ג:

יחיה: בגולגולם חלא רחמנא. לפדיון בכור דכתיב (שם ג) חמש

לאות ולא

להלן ⁴לא

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

אך חלק שאני הכא דבגולגולת תלא 61

רחמנא אמר מר ידך זו קיבורת מגלן דת"ר

יעל ידך זו גובה שביד אתה אומר זו גובה

שביד או אינו אלא על ידך ממש אמרה

תורה הנח תפילין ביד והנח תפילין בראש

מה להלן בגובה שבראש אף כאן בגובה

שביד רבי אליעזר אומר אינו צריך הרי הוא

לאחרים לאות ר' יצחק יּאוֹמֹר אינו צריך

הרי הוא אומר נושמתם את דברי אלה על

לבבכם וקשרתם שתהא "שימה כנגד הלב

ר' חייא כן ורב אחא בריה דרב אויא מכוין

ומנח ליה להדי ליביה רב אשי הוה יתיב

קמיה דאמימר הוה ציריא בידיה וקא מתחזיין

תפילין אמר ליה לא סבר לה מר לך לאות

ולא לאחרים לאות אמר ליה במקום לך

לאות איתמר יגובה שבראש מנלן דת"ר

בין עיניך זו גובה שבראש אתה אומר זו

גובה שבראש או אינו אלא בין עיניך ממש

תשימו קרחה בין עיניכם למת מה י להלן

בגובה שבראש מקום שעושה קרחה אף

כאן בגובה של ראש מקום שעושה קרחה

ר' יהודה אומר אינו צריך אמרה תורה הנח

תפילין ביד הנח תפילין בראש מה להלן

במקום הראוי ליטמא בנגע אחד אף כאן

במקום הראוי ליטמא בנגע אחד לאפוקי

בין עיניך דאיכא בשר יו ושער דאיכא שער

לבן ואיכא נמי שער צהוב: ארבע ציציות

מעכבות זו את זו שארבעתן מצוה אחת: מאי בינייהו אמר רב יוסף סדין בציצית איכא

בינייהו רבא בר אהינא אמר מלית בעלת

חמש איכא יו בינייהו רבינא אמר דרב הונא

איכא בינייהו יידאמר רב הונא יהיוצא במלית

שאינה מצוייצת כהלכתה בשבת חייב חמאת

אמר רב שישא בריה דרב אידי יהאי מאן

נאמר כאן בין עיניך ונאמר

אומר ²והיה לך לאות ¹⁶ לך

אלמא מהום שער מטמא יובשער קרנים ותנא לקמן בהתכלת ישמעאל דאמר ארבעתן מי[ארבע]

שימה מקובצת (המשך)

כלום לפוטרה מן הציצית וכמאן דשייריה דמי ובת [ד'] כנפים היא שהרי סופיה דשרי דמיא: יו) לפסוק לאותו הציצית ל"א ועיקר האי מאן דחייטיה לגלימא כפל הכנפות כאלו הם מקוצצות הכפלים של אבל השתא מדלא פסק להו שמא מבעיא ליה ועדיין מן הס"ד: ל) ועוד מאי רבותא

להלן בגובה שברחש. כדילפינן לקמן מקראי: ולא לאחרים לאות. שלא יראו החולה ואי בכף מיתחזי (לכ"ע: קיבורת כנגד הלב היא: הוה ליריא בידיה. מכה היתה לו אלל הקיבורת ונקרע חלוקו שם כדי שלא מדחק המכה והיו נראין התפילין דרך הקריעה: במקום לך לאות איתמר. מקום שרוב בני אדם אין נראה לאחרים דהיינו קבורת ולעולם אם נקרע שרי: בין עיניך יו ממש. בגובהי) עיניו: שעושה קרחה. זו [שיש בון שער ואם מורטו עושה קרחה: יד בנגע ל׳ שער לבן ורחש בנגעם ה׳ שער להוב דכחיב בפרשת נגעים גבי ח] ראש ווקן בעיש) שיער להוב לטמאו להוב): לאפוקי בין עיניך דאיכא. שער דגבות עינים ואיכא בשר ובעי מרתי שער לבן בבשר ושער להוב במקום שער: מחי בינייהו. מ"מ בין למר ובין למר בעינן ד' לילית כדכתיב (דברים כב) על ארבע כנפות כסותך: סדין. דפשתן בנינית בתכלתי דעמרא הוא איכא בינייהו לת"ק דאמר מצוה אחת הן הלכך אי חסר סדין נינית אחד ליכא מצוה והוו להו אינך כלאים ולרבי בן ישמעאל לא הוו כלאים דהשלש שנשארו שלשה מלות הן: בעלה חמש. שחתך מקרן הח' בחלכסון והוו בה (דף מג:) טלית בעלת חמש חייבת בלילית ויליף מריבויא דאשר תכסה בהם לת"ק דאמר מצוה אחת הן סבר ארבעה דוקא למצוה אחת וכי רבי רחמנה בעלת חמש להטיל ין הרבע כנפותיה רבייה ולא להטיל לכנף חמישי ומלות לילית בד' כנפות ולר' מצות כי רבי רחמנה בעלת חמש נמי להטיל (כ) לכולהו רבייה דהא כל חד מלוה באנפי נפשה יא]: דרב הונא איכא בינייהו כו'. וכ"ע אית להו דרב הונא מיהו הטיל לשלש ולא לד׳ לת״ק הויא מצוייצת שלא כהלכתה וחייב חטאת דהוו להו לילית משוי ולרבי ישמעאל יבן ט (נהי ד)הויא מלויילת כהלכתה דג' מלות יג] ס)(מיהא) איכא ואינו פסול ודרב הונא בעשויה בפסול (נ) ש) (דהאיכא שלשה מלות):

דבנריה לגלימה. שחתך ידן חחד מן

הקרנות חתיכה כגון פגימה דנרחין

כשני קרנים: לא עבד כלום. לפוטרה

מן הלילית: שוייה טלית בעלת ה'.

וחייבת: האי מאן דלייריה לגלימיה.

נהרג תוך שלשים דאינו נפדה פשיטא דאפי׳ חי הרבה ופדאו תוך שלשים אינו פדוי דהא תוס׳ אחרות: כ6) היינו דנולד בו סימנים והיינו דומה

בדומה וחיבת דנעשה נמחק: כנ) היה לו לפרש ויש לחלק בין האי דחייטיה לגלימא לההיא דלקמן מיירי דההיא דלקמן כגון טלית כפולה לשנים ואין עתיד להתירה כלל אבל הכא לא כפל כי אם הקרנות ועתיד להתירן דאם איתא דלא מבעיא ליה לשרייה תוסי אחרות:

ומיהו ההיא איכא לשנויי דנהרג אילטריכא ליה דהוה אמינא דווקא מת לד חלק. אך פדה תפדה (במדבר יח) והאי נמי בנטרף דמי שהרי לא א) ופסחים ה מעלמו דמוכח מילתא דנפל הוא וכן פירש שם בקונטרם דמת מעלמו לא איצטריכא ליה דאין פודין דהא כתיב (במדבר יח) ופדויו מבן חדש שקלים לגולגולת והאי אית ליה תרי ואי משום אך חלק השתא מיהא מפדה אבל נהרג אילטריכא ליה לאשמועינן דלא אמרינן דאי לא לא מית: גובה. קיבורת דהוא אצל הכתף: ידך ממש. כף: מה קטליה הוי חיי ולאו נפל הוא ולפרקיה

וכיון שיש לו שני ראשים היינו טריפה דכל יתר כנטול דמי. מ"ר ר):

מה להלן במקום הראוי ליממא בנגע אחד בו'. ול"ת לי מה להלן במקום בשר אף כאן במקום בשר כגון פדחתו. מ״ר ש:

עבר כלום דכמאן דשריה

המנחה

דבצריה לגלימיה לא עביד ולא כלום שוייה מלית בעלת חמש אמר רב משרשיא האי מאן דצייריה לגלימיה לא עבר ולא כלום מאי מעמא דכמאן דשרייה דמי יותנן נמי כל חמתות הצרורות מהורות חוץ משל ערביים אמר רב דימי מנהרדעא האי מאן דחיימיה לגלימיה לא עבד ולא כלום אם איתא דלא מיבעי ליה ליפסוק ולישדייה: רבי ישמעאל אומר ארבעתן ארבע מצות: אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי ישמעאל יו ולית הלכתא כותיה רבינא הוה קא אזיל אבתריה דמר בר רב אשי בשבתא דריגלא איפסיק קרנא דחומיה ולא אמר ליה ולא מידי כד ממא לביתיה אמר ליה מהתם איפסיק א"ל אי אמרת לי מהתם שדיתיה והא אמר יימר גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה תרגומה רב בר שבא קמיה דרב כהנא בלאו

שהיתה טליתו ארוכה וכפלה וחלה הצילים בקרנות הכפל אף על גב שלררה ודיבקה שלא תחזור לאיתנה לא עבד כלום דסופו להתיר ולחזור לאיתנה ונמלאו צילים באמצעיתה ואנן כנפות בעינן הלכך מהשתא כמאן דשרייה דמיא שון: כל חמסות. נודות הצרורות שאין שוליהן תפורין אלא צרורין טהורין דאין תקבלין טומאה דרואין כאילו ניתר הקשר וליכא בית קיבול והוי ככלי הנקוב במוליא רימון: חוץ משל ערביים. דדרכן בכך: האי מאן דחייטיה לגלימיה. שכפל לטליתו כדפרישית ותפרה שלא תשוב לאיתנה ואפ״ה לא עשה כלום דכתאן ביו דשייריה א דמיא: אם איתה דלה מיבעיה ליה. אם ארוכה היא לו ואינה לריכה לו ארוכה כל כך יו] לפסוק אותו כפל ולישדייה ואחר כך יתלה הצילית 6: הלכה כרבי ישמעאל. וכי הנך שינויי דאמרן לעיל מאי בינייהו: שבהא דרגלא. שבת יה] שדורשין בהילכות הרגל כדקיי״ל (פסחים דף 1.) שואלין בהלכות הפסח קודם הפסח ל' יום: **איפסיק קרנא דחוטייש**] . לילית דמר בר רב אשי: **מהסס**. דאיפסיקא: שדיסיה. הייתי משליכה מעלי דלים הלכתא כרבי ישמעאל אלא כתנא קמא וכיון דחסרו אין בה מלוה והויא כמשוי: 1633

. וקשה לפירושו דופדויו מבן חודש גזירת הכתוב הוא ולא לאפוקיה מתורת נפל אלא אפילו קים ליה בגויה שכלו לו חדשיו אע"ג דמהכא נפקא דכל ששהה ל' יום באדם אינו נפל מידי דהוה אבו שמנה ימים דבהמה דילפינו מינה דאינו נפל אע"ג דגזירת הכתוב כי הים לן בגוויה שכלו לו חדשיו כדמוכח בפ"ק דראש השנה (דף ו:) דאין מונין לו אלא משעת הרצאה בן ועוד אמריי בפרק יש בכור (בכורות דף מט.) גבי פודה את בנו בתוך שלשים יום ונתאכלו המעות בתוך ל' יום אין בנו פדוי עוד אמרי׳ בירושלמי בפ״ק דקדושין גמרא בהמה גסה ניקנית במסירה P רבי יהודה אמר שאל רבי אלעזר בכור שנטרף בתוך ל' יום א"ל דומה לו כמי שמת ופטור מחמש סלעים של בן ואי בנהרג מאי שייך למימר כמי שמת ומפרש ר״ת דנטרף כאן היינו דנעשה טריפה אע"פ שחיה יותר מל' יום

האי מאן דחיימיה לגלימיה לא [דמי]. פירש בקונטרס בלשון ס אחר שנכפל טליתו ותפרה שלא תשוב לאיתנה אפ״ה לא עבד כלום ולא בב] היה לו לפרש כן דלקמן בפ׳ התכלת (דף מא.) תניא טלית כפולה חייבת בלילית ורבי שמעון פוטר ושוין שחם כפלה ותפרה שחייבת אלמא שחייבת במקום הכפילות להטיל שם לילית ולא אמרינן כמאן דשרייה דמי ויועילה לילית שבקרנותיה:

הדרן עלך הקומץ את

שנשארו שלשה מצות הן ואינן כלאים: י∫ להטיל לד′: י∂) נפשה היא: יכֹן תיבות נהי ד׳ ל״ש: ינֹן מצות מיהא איכא ואינו משוי ורב הונא מיירי בעשויה בפסול המ"ד והשאר נמחק: יד) שחתך. באחד מן הקרנות חתיכה כמין פגימה נ"א באלכסון דנראין תיבת כגון נמחק: פו) דמיא ל"א ועיקר האי מאן דצייריה לגלימיה קרנות טליתו כפל וקשר ודומה כאלו קצצן ואין לה כנפות להפקיעה מתורת ציצית לא עביר

הגהות הב״ח

(h) רש"י ד"ה ולח לחמרים וכו' לכ"ע הק"ד ולח"כ מ"ה נגד הלב קינורת: (5) ד"ה בעלת חמש וכו' להטיל לכנפיה רבייה דהל כל חד: (ו) ד"ד דר ביות וכו' נחול (ג) ד"ה דרב הונא וכו' בפסול דליכא שלשה מצות:

מוסף רש"י

שתהא שימה כנגד הלב. דהא ושמחס דכתיב לאו נקריאה וכוונה איירי אלא נשימת תפילין של יד שיהא שם אותה על גונה של יד כנגד הלב על קבורת הזרוע כנגד הכב על קבורת הזרוע ברדו"ן (ברבות יג.). מה להלן בגובה שבראש מקום שעושה קרחה. דלח מימח בין עיניכס ממש דהיינו על פדסמו חלה ליף דסייע על פדסתו לול יליף עיניכס לקרסה דמקום מכן עיניכס לקרסה דמקום שער לו מסכם קרסה וייעי למעלם מסכם קרסה וייעי למעלם מכודנא בטלית וכו' חייב חומאת. ולולי לל מיחים מולים לל לל מיחים להיומי בשל לל מיחים בייעו לולות לולות לליומי בשל ללות לולות לליומים שלו ללות לולות לליומים של ללות לוליות לוותו של ללות לוליות של ללות לוליות של ללות לוליות של ללות לוליות של ללות לוותו של ללות לוותו של ללות לוותו של ללות לוותו של ללותו לליותו של ללותו לליותו של ללותו לליותו של ללותו לליותו של ללותו של ללות לבושיה הוא, אלמא הציציות סויין לו משאוי הואיל ואינן כמצותו אינן צריכין לה ומן הכגד ממש אינן, דליחשכיה כוומיה (שבת קלט:). שדוחה רבנן ובמקום כבוד הבריות נדחה (שבת פא:). סליק פרק הקומץ

הטלית הן וללישנא קמא קשה דתניא בפרק התכלת ושוין שאם כפלה ותפרה שחייבת: ימן שבת שהיו